

บทคัดย่อ

ชื่อภาคานิพนธ์ : การยอมรับขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อประชาคมตำบล
 ชื่อผู้เขียน : นายทวีป บุตรโพธิ์
 ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
 ปี : 2544

การศึกษาเรื่อง การยอมรับขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อประชาคมตำบล มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาการยอมรับของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อประชาคมตำบล 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อประชาคมตำบล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ กรรมการบริหาร อบต. และสมาชิกสภา อบต. ตามโครงการนำร่องประชาคมตำบลที่กรมการพัฒนาชุมชนร่วมกับมูลนิธิเพื่อสถาบันการศึกษาวิชาการจัดการแห่งประเทศไทย (IMET) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดำเนินการศึกษา จำนวน 13 ตำบลทั่วประเทศ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยมีทั้งหมด 8 ส่วน ประชากรศึกษาในครั้งนี้ จำนวน 212 ราย และสามารถรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้ จำนวน 203 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.75 ผลการศึกษา พบว่า

1. การยอมรับประชาคมตำบลของกรรมการบริหาร อบต. และสมาชิกสภา อบต. อยู่ในระดับสูง และเมื่อแยกการยอมรับในฐานะที่ประชาคมตำบลเป็นระบบสังคมของตำบลและด้านโครงสร้างและรูปแบบประชาคมตำบล การยอมรับอยู่ในระดับสูงเช่นกัน และเมื่อแยกการยอมรับประชาคมตำบลระหว่างกรรมการบริหาร อบต. และสมาชิกสภา อบต. ผลก็ไม่แตกต่างกัน

2. การทดสอบสมมติฐาน พบว่า กรรมการบริหาร อบต. และสมาชิกสภา อบต. ยอมรับประชาคมตำบลไม่แตกต่างกัน และระดับการศึกษาของกรรมการบริหาร อบต. และสมาชิกสภา อบต. มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยอมรับประชาคมตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประสบการณ์การทำงานใน อบต. ของกรรมการบริหาร อบต. และสมาชิกสภา อบต. มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยอมรับประชาคมตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความรู้ความเข้าใจในบทบาทของ อบต. ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตำบลของกรรมการบริหาร อบต. และสมาชิกสภา อบต. มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยอมรับประชากรตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบลของกรรมการบริหาร อบต. และสมาชิกสภา อบต. มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยอมรับประชาคมตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความรู้ความเข้าใจในบทบาทของ อบต. ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ และความรู้ความเข้าใจในบทบาทของ อบต. ในเรื่องประชาคมตำบลของกรรมการบริหาร

อบต. และสมาชิกสภา อบต. ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับประชาคมตำบล คุณลักษณะ
ผู้นำทางการพัฒนาของกรรมการบริหาร อบต. และสมาชิกสภา อบต. ไม่มีความสัมพันธ์กับ
การยอมรับประชาคมตำบล ซึ่งเมื่อแยกระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับของกรรมการ
บริหาร อบต. และสมาชิกสภา อบต. แล้ว พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับของกรรมการ
บริหาร อบต. มีระดับการศึกษา, คุณลักษณะผู้นำทางการพัฒนา และการมีส่วนร่วมในการ
พัฒนาตำบล ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับของสมาชิกสภา อบต. มีระดับการศึกษา
ประสบการณ์การทำงานใน อบต. ความรู้ความเข้าใจในบทบาทของ อบต. ตามกฎหมายที่
เกี่ยวกับการพัฒนาตำบลและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบล

จากการศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ด้านรูปแบบประชาคมตำบล

รูปแบบประชาคมตำบลไม่ควรกำหนดให้แข็งตัวเกินไป ควรกำหนดให้ยืด
หยุ่นสอดคล้องกับสถานการณ์ของแต่ละตำบล

ด้านกฎหมาย

ควรมีการแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
เพื่อกำหนดที่มาของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติให้แยกจากกัน เพื่อที่ทุกฝ่ายจะได้แสดง
บทบาทของตนเองได้อย่างเต็มที่และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

ด้านองค์กรภาครัฐ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ควรจะให้ความสำคัญกับการจัดประชุม
ประชาคมตำบล ซึ่งจะช่วย อบต. ทำงานได้ง่ายและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน
2. อบต. ควรจัดบุคลากร งบประมาณ วัสดุ/อุปกรณ์ สถานที่ในการจัดประชุม
และอำนวยความสะดวกในการประชุมประชาคมตำบล เพื่อสร้างระบบสังคมให้เกิดขึ้นในตำบล
3. หน่วยงานภาครัฐต้นสังกัดของ คปต. ควรให้ คปต. เข้าไปให้ความรู้และ
วิชาการใหม่ ๆ ต่อที่ประชุมประชาคม และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับประชาคม

ด้านประชาชน

1. การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ศึกษาสิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญและ
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ควรจะมีการจัดประชุมประชาคมทุกเดือน หรือ 2 เดือนต่อครั้ง ตามความ
เหมาะสม และกำหนดประเด็นการประชุมทุกครั้ง
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนกับภาครัฐและ อบต. ในการทำงาน เพื่อรักษา
สิทธิ และร่วมรับผิดชอบในการบริหารจัดการการพัฒนาท้องถิ่นของตน